

Souboj pravdy se lží v mediálním ringu. Kdo zvítězí?

Dneškem startují „Týdny mediálního vzdělávání“, podpoří rozvoj mediální gramotnosti v ČR

Tisková zpráva — Praha, pondělí 10. května 2021

Už po páté se v České republice koná šestitýdenní akce na podporu mediální gramotnosti s názvem „Týdny mediálního vzdělávání“ (10. května – 18. června), které pořádá vzdělávací program JSNS společnosti Člověk v tísni. Podruhé v online podobě¹. Letošní **motto** „Mediální ring. Rozhodni, kdo zvítězí!“ akcentuje pomyslný souboj pravdy se lží a vliv rozhodování každého člověka na to, která strana nakonec získá ve společnosti převahu. Nabídka je určena nejen základním a středním školám, ale komukoliv, kdo má zájem posílit svou mediální gramotnost. Součástí je i uvedení nového pětidílného vzdělávacího pořadu Mediální ring 2, který volně navazuje na úspěšnou první řadu Kovyho mediální ring, a nová videohra ke kybeškaně s názvem DigiStories: Nela.

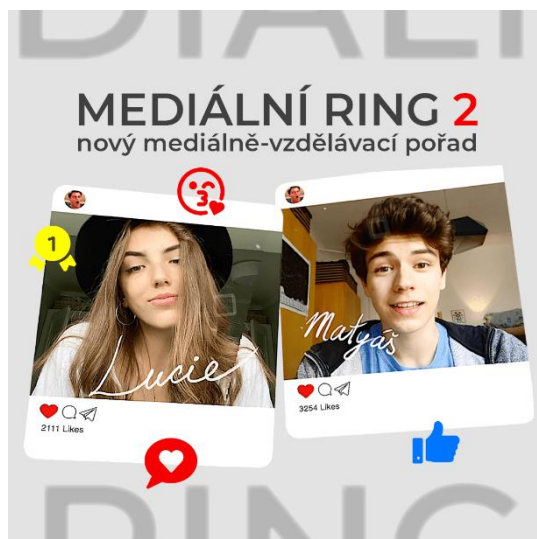
Veškeré informace a materiály jsou dostupné na audiovizuálním výukovém portálu jsns.cz/tmv. Vizuály použité v tiskové zprávě a další audiovizuální podklady je možné stáhnout [zde](#).

„Dezinformace nejsou nějakým fenoménem současnosti. Úmyslné, účelové lži, záměrné vymýšlení nepravdivých zpráv a manipulace s fakty provázejí lidstvo po staletí. Co se ale výrazně proměnilo, je forma a rychlost, jakou se šíří. Sociální sítě představují pro dezinformace ideální živnou půdu. Dezinformace, konspirační teorie a poplašné zprávy jsou obrovským problémem současnosti, představují přímé ohrožení demokracie, lidských práv a svobod,“ vysvětluje ředitel JSNS Karel Strachota, proč se JSNS ve svých vzdělávacích aktivitách tomuto fenoménu už řadu let věnuje, a pokračuje: „Napříč světem patří mezi dezinformační esa hyperpopulističtí, demagogičtí a autoritativní politici, kteří dezinformační a manipulativní obsah mistrně využívají. Bývalý americký prezident Trump je takovým pěkným příkladem. Máme i tuzemské dezinformační politické hvězdy, obratné notorické lháře – stačí pohlédnout směrem na Hrad, do Strakovy akademie nebo do Parlamentu. Dezinformace se také staly zbraněmi. Raketomety Kaťuše nahradily trollí továrny, které zaplavují prostředí internetu sofistikovaně cíleným obsahem. Dezinformační operace jsou součástí vojenských doktrín.“

¹ V důsledku opatření proti šíření koronaviru.

Nový pořad Mediální ring 2 volně navazuje na úspěšný Kovyho mediální ring

Žhavou novinkou portálu je pětidílný vzdělávací pořad **Mediální ring 2**. Volně navazuje na úspěšný Kovyho mediální ring, který JSNS publikoval v roce 2019. Každý z dílů se odehrává v prostředí vybrané sociální sítě a věnuje se následujícím tématům: 1. Internet a média, 2. Zpravodajství, 3. Dezinformace, 4. Reklamě, 5. Kyberbezpečí. Druhou sérií pořadu provází diváky **dva teenageři Lucie a Matyáš** a hlas herce **Jana Dolanského**. V roli vysvětlujícího rádce vystupuje spolu s **Kovym** nově také novinář **Martin Veselovský** (DVTV).

Jednotlivé díly pořadu se věnují fenoménům, jakými jsou například sociální sítě, sociální bubliny, digitální stopa, kyberbezpečnost, radikalizace v online prostředí a její dopad v prostředí reálném, dehonestace médií a novinářů, zastrašování a narůstající agresivita vůči nim, dezinformace nebo propaganda. Obsah pořadu reaguje i na **skutečné kauzy, které v posledních několika letech rezonovaly českou společností** (např. „důchodce-terorista“ Balda, vražda novináře Jána Kuciaka, dezinformace související s koronavirem, pád civilního letadla MH-17 na Ukrajině, zneužití 39 dětí skautskými vedoucími „Piškotem a Meluzínem“ ad.)

“Poslední složitý rok byl pro dezinformace doslova živná půda a lidé se k nim uchýlovali z různých důvodů. Historicky vzato k epidemiím dezinformace neodmyslitelně patří. Z mnoha příkladů třeba Morové povstání v Moskvě — výstižná, a zároveň znepokojivá historická lekce. Prostředí se mění rychle. Mozek pomalu. Věda je nudná a složitá. Bludy často šťavnaté a prosté. Největší nebezpečí mediální ‘negramotnosti’ spočívá ve zranitelnosti, naivitě a nekritičnosti,” uvádí úspěšný youtuber **Karel „Kovy“ Kovář**, který se dlouhodobě aktivně podílí nejen na edukaci v oblasti témat souvisejících s mediální gramotností, ale například i v oblasti moderních dějin.

„Věřím, že stejně jako první řada pomůže pořad Mediální ring 2 zatraktivnit probírání mediální výchovy. Ta je v podstatě nauka o kritickém myšlení. Dokázat si při čtení jakékoliv informace na internetu klást kritické otázky je základ. Tušit, odkud informace pochází, kde ji čtu, kdo ji napsal, co je to za médium, novináře, jestli má nějakou autoritu/tradici... Může to být těžkopádné téma. Odlehčená videa s vysoce odborným materiálem JSNS mají potenciál pomoci učitelům s přípravou hodin, a to je skvělé,” vysvětluje Kovy svou motivaci zapojit se i do natáčení druhé série.

Zažít kyberšikanu na vlastní kůži – novinka pro školy videohra DigiStories: Nela

Další novinkou, kterou JSNS na svém portálu se začátkem Týdnů mediálního vzdělávání zpřístupňuje, je **výuková videohra** pro školy k tématu **kyberšikany** s názvem **DigiStories: Nela**. Je určena žákům ve věku 11–15 let. Na fiktivním příběhu třináctileté dívky *Nely*, která se stala obětí kyberšikany ze strany své kamarádky a spolužáků, ilustruje, jak se šikanovaný cítí. Prostřednictvím simulace konverzace na smyšlené sociální síti DigiStories mají žáci možnost rozhodnout, jak Nela zareaguje a kterým směrem se bude vývoj situace dále ubírat. Hra byla vytvořena ve spolupráci s oceňovaným herním studiem **Charles Games**.

Online debata “PRAVDA vs. LEŽ” s předními českými novináři a mediálními odborníky

Dne **18. května v 10 h** také proběhne **živý stream** debaty na téma PRAVDA vs. LEŽ, jejímiž hosty budou: novináři **Lenka Kabrhelová** (Český rozhlas) a **Martin Řezníček** (Česká televize), odborník na dezinformace **Jakub Kalenský** (Atlantic Council) a investigativní reportér **Janek Rubeš**. Role moderátora se zhostí **Robert Čáskenský**. Živé vysílání bude možné sledovat ve veřejné [události na Facebooku](#) nebo stránce jsns.cz/tmv, kde bude posléze uložen i záznam celé debaty.

“Trvající pandemická situace opět přesunula celé Týdny mediálního vzdělávání do online prostoru. Debaty novinářů se studenty ve třídách, které slavily úspěch v předchozích ročnících, jsme tak museli, stejně jako v loňském roce, vynechat. Vyučující a studenti ale ani tentokrát nepřijdou úplně zkrátka, protože jsme oslovili přední české novináře a mediální odborníky, kteří budou debatovat v přímém přenosu na téma pravda versus lež. Srdečně zveme všechny, které zajímá, proč máme tendence věřit dezinformacím, jak rozeznat pravdu od lži nebo proč a jak sebou nenechat manipulovat,” uvádí **Sandra Telenská** z JSNS, která už čtvrtým rokem projekt Týdnů mediálního vzdělávání koordinuje.

Bonusové materiály pro školy

Veškeré materiály a aktivity jsou na audiovizuálním výukovém portálu JSNS.CZ pro vzdělávací účely k dispozici zdarma. Pro školy, které se do akce zapojí, má organizátor připravený balíček materiálů k mediálnímu vzdělávání jako dárek.

Na téma dezinformací poukáže i osvětová kampaň

Přesah akce z prostředí školní výuky směrem k veřejnosti podpoří osvětová kampaň, jejíž součástí je i rozhlasový spot a [video znělka](#), ilustrující souboj Pravdy a Lži v mediálním ringu, jimž propůjčil hlas sportovní komentátor **Robert Záruba**.

Kontakty:

Karel Strachota

ředitel vzdělávacího programu JSNS

tel.: 777 787 930, e-mail:

karel.strachota@jsns.cz

Táňa Abrhánová

mediální koordinátorka vzdělávacího programu JSNS

tel.: 734 428 395, e-mail:

tana.abrahamova@jsns.cz